

HARANG-KONGATÁS*

Ezer év óta áll az ősi tölgy.
Cibálta szélvész, rágta fejsze-él.
Zsarolta pondró, kinozta fagyöngy,
Cspadosta villám, — s törzse mégis él.

Él, él a törzse s nőnek ágai.
Villám, szekerce nem bír már vele.
Bizakvók, büszkék, szépek álmai:
Tavasza újul minden ághegye! ...

Édes Hazám, te ősi tölgy a bércen,
Mily szép az álmod! ... Jaj, de nézd, amott
Koporsót visznek gyászleples szekéren
És benne fekszik egy magyar halott ...

Emitt is, ott is, tegnap is, ma is:
Temet a város, temet a falu ...
A lélekharang csendül holnap is ...
Bezárul halkán egy élet-kapu ...

Nem ott haltak meg a harcmezőkön
Miertünk vívott hősi csatákban.
A tolvaj kór jött el értük őszön
S gyöfrődtek kinban, vértőlő lázban.

A vámszedőnek mohó a vágya,
Gyilkos csirája dőzsöl a pörba',
Ahonnan gyárba, fülledt szobákba
Halálos mérgét kacagva hordja.

Emitt is, ott is, tegnap is, ma is
Temet a város, temet a falu ...
A lélekharang csendül holnap is,
Fogynak a lángok, gyülik a hamu ...

Minden órában két szív megszakad.
Jaj, minden évben húszezer halott!
Gümökör nálunk gazdagon arat.
Vétkes vagy, testvér, hogyha ezt hagyod!

Egy város népe vész el évről-évre,
Tíz év alatt nagy, győzelmes sereg.
Itt tenni kell, az Isten szent nevére, —
Ne nézd közönnyel, hogy a film pereg!

Nem látod? Tűz van! Ég a magvetés!
Miből lesz hát a holnap kenyer?
A sok, mit adhatsz, most az is kevés;
Számot kell adnod minden emberér'!

* Előadták az 1942 febr. 16-án tartott II. Tbc. (tuberkulózis = gümökör) elleni nagygyűlésen a Magyar Művelődés Házában.

*Felelni kell a máért, holnapért!
Allnod a harcot minden őrhelyen,
Aldozni nyugtot s hogyha kell, a vért!
— Így lesz csak bérünk boldog győzelem!*

Móra László

A NŐI NÉPMŰVELÉSI TANFOLYAMOK FŐBB SZEMPONTJAI

A mai időkben a magyar nőre több kötelesség, nagyobb felelősség hárul, tehát nevelésére is nagyobb súlyt kell vetnünk. Több szakértelmet, nagyobb védelmet kell számára biztosítani, hogy hivatását minél tökéletesebben betölthesse. Mindenekelőtt ismernie kell a magyar nőnek azt a roppant nagy felelősséget, amely mindenkori helyzetében reá hárul. És fel kell készülnie rá, hogy mint dolgozó nő, mint jövődő feleség és anya mindenkor megállhassa a helyét.

Ha mód van rá, igyekezzünk a tanfolyamoknak (életkor, iskolai végzettség, gazdasági helyzet szempontjából) egységes hallgatóságot biztosítani. Így kevesebb munkával nagyobb eredményt érhetünk el. A népművelési tanfolyamvezető (előadó) ismerje meg alaposan hallgatóságának helyzetét, igényeit és szükségleteit. A tananyag nem lehet egyforma, mert mindig a helyi tanfolyamhallgatók gazdasági, szociális és műveltségi állapota szabja meg.

A népművelési előadónak ismernie kell a vidék, a táj történelmét, mert ebből messzemenő következtetéseket vonhat le és megismerheti a lakosság lelkialkátát. Továbbá törekedjék arra, hogy a mai időknek megfelelően a lelki teherbírás megerősítésére minden alkalommal táplálja a hazafias szellemet.

Az előadás módja a lehető legegyszerűbb legyen. Nem szabad a hallgatóságot kifárasztani. A tanfolyamokon közösségi szellemet, közvetlen és barátságos légkört kell az előadónak teremtenie. A nőknél ez különösen fontos. A férfiaknál nevelésük, életük során sokkal több alkalom kínálkozik a közösségi, bajtársi szellem kialakítására (elemi iskola, tanonciskola, levanteintézmény, katonaság, iparoskör, gazdakör stb.), míg a falusi nők, különösen a leányok életében ilyen társas együttlétre igen kevés lehetőség nyílt. Ezért a falusi nő kevésbé fejlődhet társaslénnyé, mint a férfi; hajlamosabb tehát az elsekélyesedésre. Figyeljük meg, milyenek az átlagos női beszédtemák; két nő összejön, hogy egy harmadikat megszóljon.

Leányok és asszonyok között meg kell teremteni a jószomszédi viszonyt, a barátságos társas légkört. Rá kell mutatni egymásra utaltásukra, az egymáson való segítés lehetőségeire. És főleg arra, hogy mindezekben milyen hatalmas erő rejlik. Ismerjék meg a közösség nagy erejét, a közösségi helyzet lehetőségeit és az érdekközösségek eredményeit.

Minden népművelési előadás során igen nagy jelentősége van annak, hogy az előadó folytonosan kérdéseket adjon fel. Ezzel lehet legjobban a hallgatóság figyelmét lekötni, érdeklődését biztosítani. A legfelszegebb hallgatókkal kell legtöbbit törődni. Soha ne engedjük, hogy egy-két élmesebb és értelmesebb hallgató egymagának sajátítsa ki az órákat. Inkább a magukbahúzódoókkal törődünk. Ha kifáradt a hallgatóság, könnyebb